

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Windplan Groen, Flevoland

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport

16 mei 2019 / projectnummer: 3258

1 Advies over het MER

De Vereniging Windkoepel Groen, de gemeenten Dronten en Lelystad, de provincie Flevoland en de ministers van Economische Zaken en Klimaat (EZK) en Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) willen een windpark realiseren in Flevoland. Het gaat om het deelgebied Oost, zoals dat is begrensd in het Regioplan Windenergie Zuidelijk en Oostelijk Flevoland¹. Windplan Groen wordt het plan voor deelgebied Oost.

Voor het besluit over het daarvoor vereiste rijksinpassingsplan² en de omgevingsvergunningen³ is een milieueffectrapport (MER) opgesteld. Het ministerie van EZK heeft de Commissie gevraagd te adviseren over de inhoud van het MER. In dit advies spreekt de Commissie voor de milieueffectrapportage zich uit over de juistheid en de volledigheid van het MER.

Wat blijkt uit het MER?

In het MER zijn zes alternatieven onderzocht met een verschillend aantal windturbines en verschillende afmetingen en posities van de turbines. Het is helder hoe de alternatieven tot stand zijn gekomen. Uit het MER blijkt dat de alternatieven vooral onderscheidend zijn op de aspecten geluid, slagschaduw, landschap en elektriciteitsopbrengst.

Het voorkeursalternatief is gebaseerd op alternatief zes met vooral grote windturbines. Dit alternatief bevat in totaal 90 turbines waarvan 71 met een tiphoogte van 195 tot 249 meter. Het grootste deel van de turbines die nu in het gebied aanwezig zijn, zullen worden verwijderd. Uit het MER blijkt dat de beperkingen die vliegveld Lelystad stelt aan de bouwhoogte, bepalend zijn geweest bij de keuze voor het voorkeursalternatief.

Uit het MER komt naar voren dat het voorkeursalternatief alleen met mitigerende maatregelen aan de wet- en regelgeving kan voldoen. De mitigerende maatregelen (zoals stilstandvoorzieningen⁴ en geluidmodi⁵) zijn in de periode dat de oude en nieuwe turbines tegelijk draaien nodig om aanvaringen met de rosse vleermuis⁶ te beperken en voor de reductie van geluid⁷ en slagschaduw⁸ op woningen. De mitigerende maatregelen voor geluid

¹ Hiervoor is ook een MER opgesteld, zie <http://commissiemer.nl/advisering/afgerondeadviezen/2826> voor het advies van de Commissie hierover. Het Regioplan bevat onder meer regels vanuit landschap (opstellingspatroon turbines) en over de sanering van bestaande turbines.

² De Commissie heeft het ontwerp-inpassingsplan Windplan Groen van 15 maart 2019 ontvangen.

³ De Commissie heeft geen ontwerp-vergunningen ontvangen.

⁴ Met deze voorziening kan de rotor, bij slagschaduw of hinder voor beschermde soorten, tijdelijk worden stilgezet.

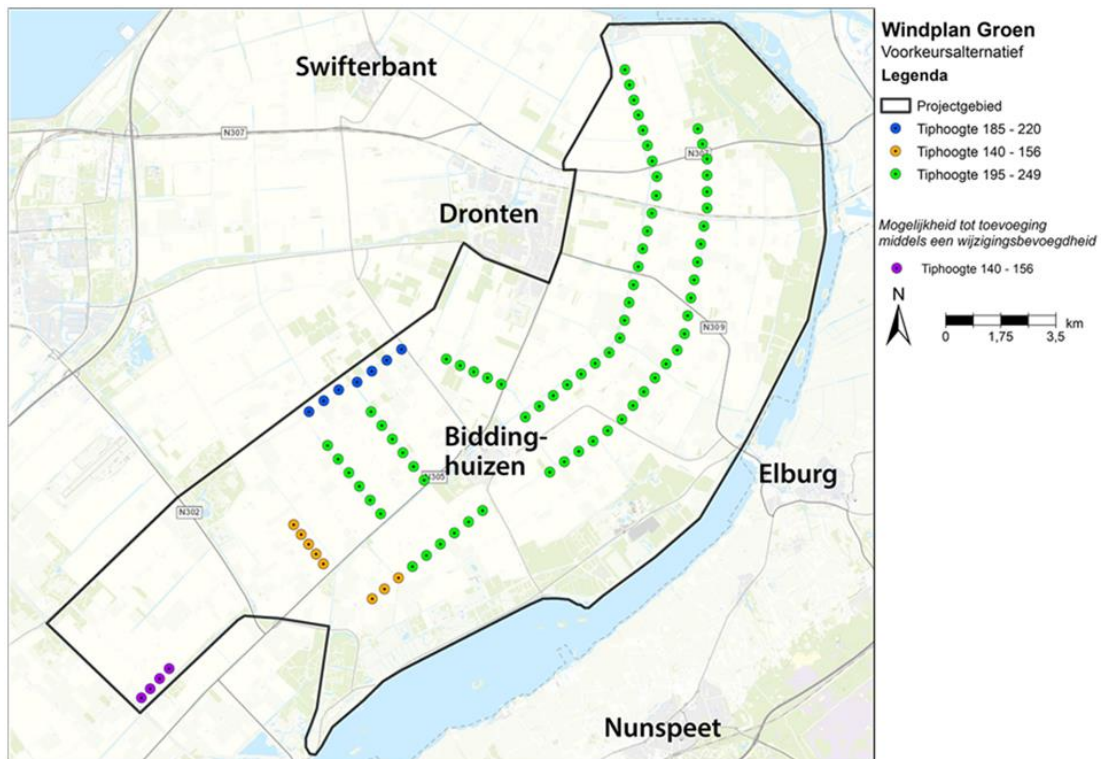
⁵ Hiermee kan een windturbine in een andere geluidmodus worden gezet. Doordat de windturbine iets langzamer draait of de bladen iets worden gedraaid, ontstaat minder geluid.

⁶ In het ontwerp inpassingsplan staat dat in het kader van de vergunning / ontheffing de stilstandvoorzieningen juridisch worden verankerd.

⁷ De uitvoering van de geluidmodi op de te plaatsen windturbines zal in de vergunning juridisch (moeten) worden verankerd. Dat kan zodra het type windturbine bekend is.

⁸ In het ontwerp inpassingsplan staat dat in de omgevingsvergunning voor milieu een vergunningsvoorschrift wordt opgenomen voor een stilstandvoorzieningen bij gevoelige bestemmingen.

en slagschaduw zijn ook nodig nadat de oude turbines zijn verwijderd. Het MER maakt de effectiviteit van de maatregelen voldoende duidelijk. Ook volgt uit het MER dat de afname van energieopbrengst als gevolg van de maatregelen weinig zullen verschillen tussen de alternatieven. De onderstaande figuur verbeeldt het voorkeursalternatief.

Weergave van het voorkeursalternatief (Bron: Milieueffectrapport Windplan Groen)

Wat is het advies van de Commissie?

Het MER is zeer uitgebreid, overzichtelijk en voorzien van veel kaartmateriaal, tabellen en visualisaties. Voor elk alternatief zijn de verschillende beoordelingscriteria helder omschreven en goed navolgbaar beoordeeld, met gebruik van duidelijke illustraties. Alle effecten, waaronder de effecten op ecologie, landschap en de hinder voor de omgeving (geluid, slagschaduw en lichthinder) zijn gedetailleerd onderzocht voor alle alternatieven.

De Commissie is van oordeel dat het MER de essentiële informatie bevat om een besluit te kunnen nemen over het rijksinpassingsplan en de omgevingsvergunningen waarin het milieubelang volwaardig wordt meegewogen.

Barrièrewerking kleine zwaan

Een deel van de kleine zwanen uit het Natura 2000-gebied Veluwerandmeren zoekt voedsel in het plangebied van windplan Groen. In het MER wordt rekening gehouden met een mogelijk barrièrewerking voor de kleine zwaan omdat de zwanen de oostelijk gelegen lange lijn met windturbines daarvoor moeten passeren. In het MER wordt onderbouwd dat het aannemelijk is dat er geen significant negatieve effecten zijn op het behalen van de

instandhoudingsdoelstellingen omdat er in de buurt voldoende uitwijkmogelijkheden zijn om te foerageren. In het ontwerp rijksinpassingsplan staat dat dit zal worden gemonitord. Mocht blijken dat de barrièrewerking inderdaad optreedt en dat dit tot een negatief effect leidt, dan kunnen twee corridors⁹ worden ingesteld. Het is voldoende aannemelijk gemaakt in het MER dat door corridors van stilstaande turbines barrièrewerking voor de kleine zwaan niet zal optreden.

De Commissie beveelt aan om de monitoring zeer nauwgezet uit te voeren en van te voren een protocol uit te werken waarin is opgenomen wanneer er wordt overgegaan tot het instellen van de corridors.

Achtergrond

Met Windplan Groen willen de Vereniging Windkoepel Groen, de gemeenten Dronten en Lelystad, de provincie Flevoland en de ministers van EZK en BZK bijdragen aan het opwekken van duurzame energie in Nederland. Het windpark met 90 windturbines wekt circa 400 megawatt stroom op. Onderdeel van het windplan Groen is het vervangen van oude turbines door nieuwe, krachtigere turbines zodat er minder van nodig zijn. Dit levert een bijdrage aan de landschappelijke kwaliteit in het plangebied. In totaal worden 86 van de 98 bestaande windturbines in het plangebied verwijderd.

Voor de besluitvorming over activiteiten die grote milieugevolgen kunnen hebben, kan een MER vereist zijn. De bijlagen C en D bij het Besluit milieueffectrapportage geven aan om welke activiteiten het gaat. Voor windplan Groen gaat het om categorie C22.2: windparken bestaande uit 20 of meer windturbines. Een MER is ook nodig omdat significante effecten op Natura 2000-gebieden kunnen optreden.

Ter ondersteuning van de besluitvorming over het benodigde rijksinpassingsplan en omgevingsvergunningen worden de milieueffecten beschreven in een gecombineerd plan-/project-MER. Voor de besluitvorming over het project is de Rijkscoördinatie­regeling van toepassing omdat het gaat om een windenergie­project met een vermogen van 100 megawatt of meer. Een aantal besluiten dat voor dit initiatief nodig is, wordt daarom voorbereid in één gecoördineerde procedure. Coördinerend bevoegd gezag voor de Rijkscoördinatie­regeling is de minister van EZK.

Waarom een advies?

De onafhankelijke Commissie m.e.r. is bij wet ingesteld en adviseert over de inhoud en de kwaliteit van het MER. Zij stelt voor ieder project een werkgroep samen van onafhankelijke deskundigen. De Commissie schrijft geen milieueffectrapporten, dat is de verantwoordelijkheid voor de initiatiefnemers. Het ministerie van EZK is coördinerend bevoegd gezag voor de m.e.r.-procedure.

De samenstelling en de werkwijze van de werkgroep van de Commissie en verdere projectgegevens staan in bijlage 1 van dit advies. U vindt de projectstukken die bij het advies zijn gebruikt door nummer 3258 op www.commissiemer.nl in te vullen in het zoekvak.

⁹ Een corridor bestaat uit twee windturbines die tijdens de periodes, tijdstippen en omstandigheden dat kleine zwanen de dagelijkse trek (heen en terug) maken stil worden gezet.

BIJLAGE 1: Projectgegevens toetsing

Toetsing door de Commissie

De Commissie bestaat uit een werkgroep van deskundigen. Deze werkgroep beoordeelt of het MER de benodigde milieu-informatie bevat en of deze juist is. Als er informatie ontbreekt of onjuist is, beoordeelt de Commissie of zij die essentieel vindt. Dat is het geval als aanvullende informatie in haar ogen kan leiden tot andere afwegingen. Dan adviseert de Commissie de ontbrekende of gecorrigeerde informatie alsnog beschikbaar te stellen, voordat het besluit wordt genomen. Om zich goed op de hoogte te stellen van de situatie heeft de werkgroep het gebied bezocht waar milieugevolgen kunnen optreden. Meer informatie over de [Commissie](#) en over haar [werkwijze](#) vindt u op onze website.

Samenstelling van de werkgroep

Bij dit project bestaat de werkgroep uit:

ir. Peter van der Boom

ir. Jan Jaap de Graeff (voorzitter)

drs. Sjef Jansen

drs. Jeltje Siedsma (secretaris)

ing. Caspar Slijpen

Besluiten waarvoor dit milieueffectrapport is opgesteld

Rijksinpassingsplan en diverse vergunningen

Waarom wordt hiervoor een milieueffectrapport opgesteld?

Voor activiteiten die grote milieugevolgen kunnen hebben, kan in Nederland een MER vereist zijn. De bijlagen C en D bij het Besluit milieueffectrapportage geven aan om welke [activiteiten](#) het gaat. Voor deze procedure gaat het in ieder geval om de activiteit C22.2 “windparken bestaande uit 20 of meer windturbines”. Een MER is ook nodig omdat effecten op Natura 2000-gebieden optreden die in een Passende beoordeling moeten worden beschreven. Daarom is een gecombineerd plan-/project-MER opgesteld.

Bevoegd gezag besluiten

De minister van Economische Zaken en Klimaat (ook coördinerend bevoegd gezag namens alle andere betrokken overheden) en de minister van Binnenlandse zaken en Koninkrijksrelaties.

Initiatiefnemer besluiten

De Vereniging Windkoepel Groen, de gemeenten Dronten en Lelystad, de provincie Flevoland en de ministers van Economische Zaken en Klimaat en Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Heeft de Commissie ook zienswijzen en adviezen bij haar advies betrokken?

Het bevoegd gezag heeft de Commissie niet in de gelegenheid gesteld om zienswijzen en adviezen bij haar advies te betrekken.

Waar vind ik de stukken die de Commissie heeft beoordeeld?

U vindt de projectstukken die bij het advies zijn gebruikt, door op www.commissiemer.nl projectnummer [3258](#) in te vullen in het zoekvak.

Commissie voor de milieueffectrapportage
A. v. Schendelstraat 760
3511 MK Utrecht

t 030-2347666
e mer@eia.nl
w commissiemer.nl

